

Biškopības nozares apskats par 2018. gadu

Īpaši labvēlīgs gads biškopības nozarē. Ilgā un saulainā vasara veicināja produkcijas pieaugumu bišu saimēs, tomēr tas negatīvi atsaucās uz biškopības produkcijas cenām, kuras strauji kritās, radot nerealizētas produkcijas uzkrājumus saimniecībās.

Siltais laiks janvārī nosiltinātās saimēs provocēja uz perošanu, un bišu saimēs pieauga barības patēriņš. Atsevišķās dravās visā valsts teritorijā bišu saimes nepārtrauca peru audzēšanu vēl no rudens un, iestājoties vēsākam laikam (pēc 9. janvāra), aizgāja bojā barības trūkuma dēļ. Otrs sliktas ziemošanas iemesls ir lietainais 2017. gads, kad bišu mātes grūti bija apsēklot (nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ), un bišu saimes vēlu rudenī centās pašas nomainīt nekvalitatīvo bišu māti. Rezultātā ziemošanā iegāja neapsēklotas bišu mātes, kuras neveidoja stingru ziemošanas kamolu un pavasarī sāka dēt neapaugļotas olas. Kopumā labvēlīga ziema bišu saimju pārziemošanai.

Pavasaris sākās strauji, un jau aprīļa sākumā gaisa temperatūra bija ap 20 °C. Siltā pavasara dēļ dabā vienlaikus sāka ziedēt daudzi pavasara nektāraugi. Bišu saimes vēl nebija paspējušas attīstīties un nebija spējīgas ievākt visu iespējamo, dabā pieejamo nektāra daudzumu.

Bišu saimēs, kuras netika sagatavotas agram ienesumam, ražas zudumi sasniedza pat 60%. Siltā laika ietekmē nektāraugu ziedēšanas laiks bija pat par 10 dienām agrāks. Piemēram, maija beigās sāka ziedēt meža avenes, 10. jūnijā uzziedēja platlapu liepa un 20. jūnijā sāka ziedēt parastā liepa un ugunspuķe. Šie ziedēšanas termiņi ir neraksurīgi normāliem laika apstākļiem. Bišu saimes strauji attīstījās, jo bija sauss un saulains laiks.

Līdz augustam noziedēja visi dabīgie nektāraugi un kontrolsvari bišu dravā sāka uzrādīt negatīvu bilanci. Tomēr, pateicoties siltajam laikam, augusta otrajā pusē sākās izsvīduma ienesums. Saņēmušies bija arī sausumu pārcietušie griķu sējumi un vareni medoja vēl visu septembra mēnesi.

Labvēlīga vasara ne tikai bitēm, bišu saimēs attīstījās arī *varratoze*. Pēc saimju apstrādes pret *varratozi* ērcu birums bija īpaši ražens. Labs gads bitēm ir labs arī ērcēm! Pienācīgi nenovērtējot situāciju, neveicot kontroluzskaiti, analīzi un attiecīgu, kvalitatīvu ārstēšanu, bišu saimes aizgāja bojā oktobra beigās un novembrī.

Tā kā vēlāis ienesums – virši, griķi, izsvīdums – nav tā labākā ziemas barība bišu saimēm, to vajadzēja maksimāli atņemt un aizstāt ar

mākslīgo barību. Tas bija neērti, jo darbi bija jāveic septembra beigās, kad ierastie bišu saimju ieziemošanas termiņi jau bija pagājuši, tomēr siltais (+15 līdz +20 °C), ilgais rudens atļāva kvalitatīvi sagatavot bišu saimes ziemošanai.

Ziemošana iesākās labi, laiks bija mēreni silts, sniegains, un bišu saimes ļoti veiksmīgi pārziemoja. Viens no retajiem, veiksmīgajiem gadiem biškopības nozarei.

GUNTARS MELNIS,
LLKC konsultants biškopībā